

Espècies

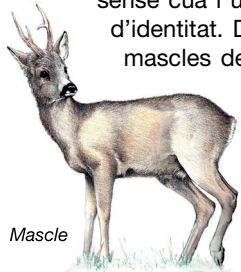

Isard

L'isard és una espècie emblemàtica de l'alta muntanya per la seva adaptació a trescar per les carenes, tarteres i roquissars. Mascles i femelles tenen banyes tubulars tot l'any, rectes i amb la punta corbada enrere. Ambdós tenen un bonic antifaç fosc dels ulls al musell. Se'n cacen si la població ho permet, amb els permisos corresponents, tant exemplars selectius com alguns que presenten un bon banyam (trofeus).

Cabirol

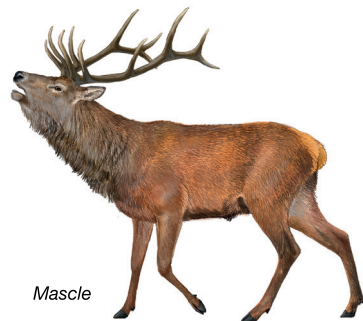
El cabirol és un herbívor de mida mitjana, esvelt i camallarg. El pelatge marró clar, el musell negre, el cul blanc sense cua i unes banyes curtes són els seus trets d'identitat. De banyes, però, només en tenen els mascles de la primavera a la tardor. Les primeres i darreres hores del dia són les millors per veure'ls pasturar als marges de boscos i prats, o per sentir-los bordar com un gos.

Mascle

Cérvol

El més gran dels herbívors salvatges que pasturen per aquí, de la mida d'un cavall petit. Els mascles adults tenen grans banyes ramificades a la tardor. Entre els mesos de setembre i octubre entren en zel i els mascles reclamen les femelles amb uns brams característics que se senten a molta distància. La població va en augment arreu.

Mascle

Bones pràctiques

Per tal que pugueu gaudir d'aquest medi natural tan ben conservat, cal seguir uns consells que de ben segur no us costaran gens:

► Els gossos sempre lligats.

Tant on hi hagi bestiar pasturant com a l'alta muntanya. Sense voler podrien causar molèsties als ramats domèstics i salvatges o fins i tot depredar fauna sensible com el gall fer o la perdiu blanca.

► Respecteu els ramats.

No us atanseu als animals i no els doneu menjar. Eviteu creuar pel mig els ramats. Tot i ser bestiar domèstic, poden tenir reaccions imprevistes. No porteu bosses a les mans per evitar de fer-los creure que els donareu sal. Els gossos de vigilància són molt recelosos del seu ramat. No els vulgueu amanyagar i passeu de llarg, sobretot si us borden.

► Tanqueu tanques i filats.

► Emporteu-vos les deixalles.

► No us endugueu res de la natura.

Les plantes, arbres i flors on fan més bonic és al seu medi. Podeu fotografiar-les, però no n'arranqueu ni us n'emporteu.

► No està permès el bany.

Els estanys i rius d'alta muntanya són ecosistemes molt sensibles a la qualitat de l'aigua. Si us hi banyeu, en remeneu el fons, n'altereu la química amb les cremes solars, desodorants i locions antimosquits, i podeu transmetre malalties als amfibis.

Recordeu que la millor manera de visitar un lloc és que no es noti que hi heu estat.

espaisnaturals.cat

Un tomb per Pollineres

Benvinguts!

Esperem que tingueu una bona estada.

Aquest espai natural rep molts visitants, i comptem amb vosaltres per tal que no se'n malmeti l'entorn.

En aquest imprès hi trobareu informació

sobre els valors naturals, la propietat, la gestió i les bones pràctiques.

La Muntanya de Lles i d'Aransa

Aquest entorn d'alta muntanya de la Cerdanya, amb boscos de pi negre i pastures, el conformen les forests "Muntanya de Lles" i "Muntanya d'Aransa", propietat de l'Ajuntament de Lles de Cerdanya i de l'Entitat Municipal Descentralitzada d'Aransa respectivament. Són unes 4.400 ha de bosc declarades d'Utilitat Pública des dels anys 1862 i 1888 pel seu caràcter protector de capçaleres de riu.

La Reserva Nacional de Caça de Cerdanya-Alt Urgell

Bona part d'aquestes muntanyes i boscos van ser declarades Reserva Nacional de Caça l'any 1966 per garantir la bona gestió de la fauna cinegètica (isard, cabirol, cérvol i senglar, entre d'altres) i també per contribuir a la conservació d'espècies protegides (gall fer i perdiu blanca sobretot).

L'espai natural protegit de Tossa Plana de Lles-Puigpedrós

Els valors naturals d'aquest espai són tan rellevants que, l'any 1992, va entrar a formar part dels espais d'interès natural de Catalunya. Posteriorment, aquest espai va ser inclòs a la Xarxa Natura 2000, el sistema d'espais naturals europeus de protecció dels hàbitats i les espècies.

Itineraris a peu

Del Fornell al mirador d'Aransa 1

El mirador d'Aransa o del Pla de Llet ens ofereix una de les millors panoràmiques de tot aquest espai natural i de la cara nord de la serra del Cadí. Itinerari parcialment circular.

Longitud (anada i tornada): 8,4 km

Desnivell positiu: 258 m

Cota mínima: 1887 m

Cota màxima: 2145 m

Dificultat Sendif: moderada

Senders de Cerdanya:

2 i 3

Del Fornell a Pollineres 2

Itinerari lineal que connecta l'estació d'Aransa amb l'àrea recreativa de Pollineres. Passa per la bassa de Comabella, un estanyol singular al mig d'una pineda de pi negre.

Longitud (anada i tornada): 9,5 km

Desnivell positiu: 245 m

Cota mínima: 1887 m

Cota màxima: 2132 m

Dificultat Sendif: moderada

Senders de Cerdanya:

1

De Pollineres als estanys de la Pera 3

Excursió parcialment circular per accedir als dos coneguts estanys glacials de la Pera.

Longitud (anada i tornada): 7,9 km

Desnivell positiu: 218 m

Cota mínima: 2132 m

Cota màxima: 2350 m

Dificultat Sendif: moderada

Senders de Cerdanya:

1

Del Pradell a la Tossa Plana de Lles 4

Seguint aquest itinerari lineal arribarem al segon cim més alt de la Baixa Cerdanya. Tot i que no té cap dificultat tècnica, el desnivell és considerable.

Longitud (anada i tornada): 6,4 km

Desnivell positiu: 779 m

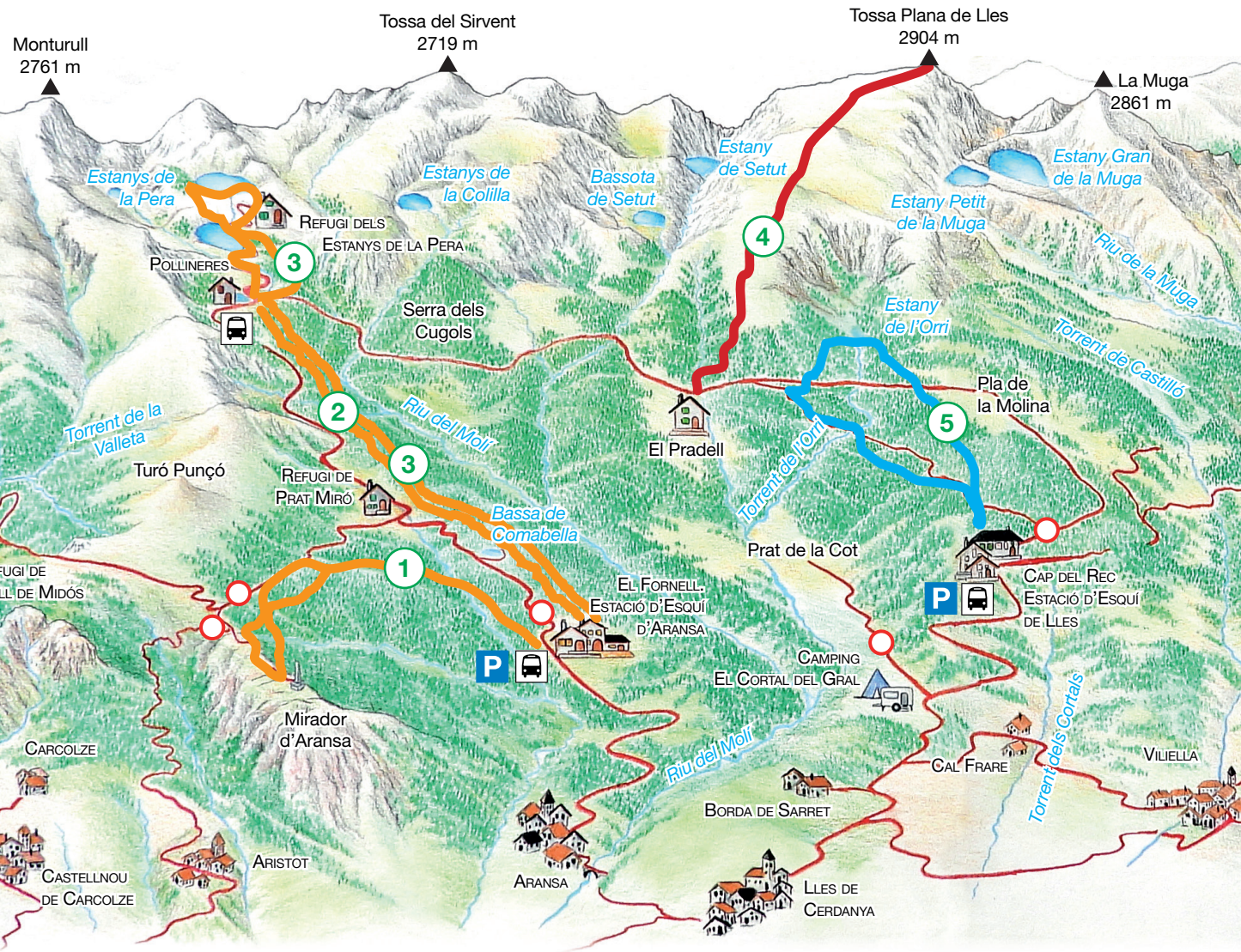
Cota mínima: 2125 m

Cota màxima: 2904 m

Dificultat Sendif: exigent

Senders de Cerdanya:

19

De Cap del Rec a l'estany de l'Orri 5

Itinerari circular que des de l'estació de Lles ens mena fins al bonic estany glacial de l'Orri.

Longitud (anada i tornada): 4,4 km

Desnivell positiu: 206 m

Cota mínima: 1953 m

Cota màxima: 2159 m

Dificultat Sendif: fàcil

Senders de Cerdanya:

17, 18 i 21

Llegenda:

Parada de bus estival. Consulteu horaris

Pàrquing

Prohibit el pas motoritzat

Crèdits:

Coordinació i textos: AUBÈRRIA SL
Dibuixos: Daniel Olivera i Toni Llobet
Mapa: Daniel Olivera

Foto: Albert de Gràcia - MeteoPirineus
Maquetació: SENT Disseny

Gall fer

Ocell típic de la taigà escandinava, va arribar a les nostres latituds empès pels gels de la darrera glaciació i als boscos subalpins hi va trobar un hàbitat favorable. Està protegit per la llei i se'l considera una de les joies de les forests més ben conservades del Pirineu. Els galls són negres amb una vistosa cua, mentre que les gallines són d'un marró pigallat ideal per passar desapercebudes quan coven els ous a terra.

Mascle

Perdiu blanca

La reina dels cims, l'ocell més soferit per aguantar el fred i el bat del vent. La perdiu blanca és originària de la tundra boreal, per això al sud del continent només la trobem als cims i carenes per sobre dels 2.400 m. Són llocs pelats, amb pedres, herba i neu a l'hivern. Per camuflar-se i sobreviure, a l'hivern és del tot blanca i a l'estiu grisa com les roques. S'alimenta de brots d'herba i insectes. És una espècie protegida per la llei.

Muda hivernal

Pi negre

El pi negre creix entre els 1600 i 2800 m. És l'arbre que arriba a més altitud i el que suporta les condicions de vida (fred, vent i neu) més extremes. Pot arribar als 25 metres d'alçada. Les fulles són d'un verd fosc i les pinyes asimètriques. Forma boscos d'un alt valor ecològic i productiu. Els aprofitaments forestals que se'n fa serveixen per obtenir-ne uns ingressos per a l'economia municipal. Alhora, calen per millorar l'hàbitat i afavorir algunes espècies. També són rellevants per la gestió de l'aigua, la preservació dels usos tradicionals com la ramaderia i d'altres de més recents com el senderisme i l'ús lúdic de les muntanyes.

